

Diagram 1: Błędne koło działań dla społeczności

Źródło: Raport końcowy z ewaluacji ex-ante „Założeń do Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030”, Question Mark, Biuro Badań Społecznych, Łódź 2020, na podstawie Czapiński J., Panek T. (red.) (2015), *Diagnoza społeczna 2015*, www.diagnoza.com [dostęp: 20.04.2020 r.], str. 348.

O tym, że interwencje ze strony państwa są niezbędne, świadczą opinie pojawiające się w samym sektorze pozarządowym. Jakościowe badanie wśród organizacji pozarządowych, zrealizowane przez P. Krygiela²², wskazuje jednak na pewien paradoks. Wśród głównych barier systemowych aktywności obywatelskiej badani przedstawiciele organizacji wskazują m.in.:

- szeroko pojmowane wady systemu politycznego oraz związaną z nimi nieufność obywateli wobec instytucji państwa i przekonanie o niskiej sprawczości obywateli,
- brak motywacji i bodźców do działania wśród obywateli,
- formalne przeszkody dla działalności NGO (biurokracja, skomplikowane procedury pozyskiwania i rozliczania dotacji, skomplikowane przepisy prawne),
- słabą kondycję ekonomiczną społeczeństwa i skupienie się na kwestii przetrwania,
- niski poziom debaty publicznej.

²² Krygiel P. (2015), *Aktywność Obywatelska w Polsce - co możemy zrobić?*, Instytut Sobieskiego, Warszawa.